

Utskottsinitiativ – åtgärder mot gängkriminalitet

Gängvåldet är ett allvarligt hot mot tryggheten i Sverige. Under flera år har de kriminella gängen tillåtit växa sig starkare och farligare. Det 34-punktsprogram som blev ett resultat av de blocköverskridande samtal som ägde rum 2019 är bra, men kommer inte vara tillräckligt för att bryta tillbaka de kriminella gängens framfart.

Centerpartiet lägger därför idag ett utskottsinitiativ i justitieutskottet med 6 förslag som vi bedömer kommer att bli värdefulla i att bekämpa framförallt våldsbrottslighet, såväl den som begås av kriminella gäng som annan våldsbrottslighet, t ex våld i nära relationer.

Följande vill vi ge regeringen till känna:

1. Se över straffen för förberedelse till de brott som normalt är aktuella vid gängbrottslighet, exempelvis våldsbrott, narkotikabrott och allmänfarlig ödeläggelse, så att straffvärdet kommer upp i den nivå att hemliga tvångsmedel kan användas.
2. Inför en ny påföljd, restriktionsdom, som kan utdömas självständigt eller utöver ett fängelsestraff eller annat straff, som innebär att en dömd för brott som normalt är aktuella vid gängbrottslighet under restriktionsdomens strafftid kan vara föremål för hemliga tvångsmedel och andra restriktioner som allvarligt försvårar möjligheten att oupptäckt begå nya brott.
3. Se över påföljderna för samtliga brott som normalt är aktuella vid gängbrottslighet, syftande till att förlänga strafftiden för upprepade återfallsförbrytelser. Skärpta straff har sällan i dessa fall någon avskräckande effekt, men det innebär att den dömda berövas möjligheten att begå nya brott under strafftiden, samt att kriminalvården får längre tid att arbeta med en intagens våldsproblematik. Och förstås att ett drabbat lokalsamhälle får en större chans till återhämtning. Notera att åtgärder mot våldsbrott även träffar andra allvarliga rättsområden, som exempelvis våld i nära relationer.
4. Stärk vittnesskyddet genom bland annat att skärpa straffen för övergrepp i rättssak. Detta tillgodoses i viss utsträckning genom överenskommelse i 34-punktsprogrammet, men ett viktigt tillägg är att straffet måste vara minst 2 år, eftersom det ger polis och åklagare tillgång till fler verktyg att arbeta med. Vi vill också att detta brott undantas från aspirationsprincipen, så att det fulla straffvärdet döms ut oavsett andra påföljder.
5. Fortsätt utbyggnaden av polisen så att polistätheten motsvarar minst en europeisk standardnivå. Den expansion med 10000 fler polisanställda som enligt Januariavtalet ska genomföras till 2024 är bra, men kommer sannolikt inte vara tillräcklig.
6. Polisen behöver också bli effektivare. Ett sätt att åstadkomma det är att basera mer av metodutveckling på den forskning som finns. För att få fart på polisforskningen i Sverige behöver polisutbildningen tilläggas den sista pusselbiten för att ge en akademisk examen.

Stockholm 2021-06-17

Johan Hedin och Helena Vilhelmsson (C)